

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Din cauza s. sêrbători, „Adormirea Născătoarei de Dumnezeu” Nrul cel mai de aproape va apărea Sâmbătă în 17 August.

Ad Nr. 2666 Pl.

Cerculariu

cătră onorații membrii ai sinodului protopresbiteral electoral și cătră toate oficiile parochiale din protopresbiteratul Cohalmului.

Subscrisul, prin ordinațiunea Venerabilului consistoriu archidiecean dto 1 Iulie a. c. Nr. 2666 Pl., am primit onorifica însărcinare de a conduce actul alegerii de protopresbiter în protopresbiteratul Cohalmului. Acum, după ce s'au îndeplinit cele ce sunt de lipsă a premerge actului de alegere, am onoare a convoca, la sêvșirea actului, pre toți onorații membri ordinari și estraordinari, preoți și laici, ai sinodului protopresbiteral electoral, din numitul protopresbiterat, pe **Sâmbătă în 31 August 1885** în comuna Cohalm.

Conform §. 52 din Statutul organic, **servițiul divin**, împreună cu **chemarea sântului spirit**, se va începe **la 9 oare** înainte de ameați, în biserica noastră parochială din Cohalm, la care sunt poftiți a participa toți membrii sinodului electoral.

După servițiul divin va urma actul alegerii, în localitatea ce se va designa mai târziu.

În sensul §. 63 din Statutul organic, comitetul protopresbiteral este convocat **pe 30 August 1885, la oarele 5 seara**, în cancelaria oficiului protopresbiteral din Cohalm.

Cerculariul acesta, dimpreună cu lista membrilor sinodali, alăturată sub /., conform §. 15 din instrucțiunea Ven. sinod archidiecean se comunică prin Prea on. oficiu protopresbiteral pe lângă membrii sinodului electoral, și tuturor oficiilor parochiale din protopresbiteratul Cohalmului, cu îndatorirea, ca să se publice în toate bisericile în Dumineca, ori sêrbătoarea cea mai de aproape.

Sibiu în 10 August 1885.

Nicolae Cristea m. p.,
comisariu consistorial.

Sibiu, 12 August 1885.

Târziu, foarte târziu ne am trezit noi românii din somnul acela, care împedecă ori-ce dezvoltare culturală. Întrebarea că noi, sau împregiurările vi-
trege să fi purtat vina acestei calamități, nu o punem aci. Destul atât, că ne am trezit și am pornit cu pași repeși înainte.

Ce teren minunat de activitate a putut sê-i ofere unui spirit energic și întreprindător starea noastră! Ea era asemenea pământului virgină, pe care trebuie sê-l scormonești puțin la suprafață, ca sê-ți aducă însutite roade.

Dar tocmai pentru că nu era încă nimic făcut, a fost foarte greu începutul. De ce sê te apuci mai întâiu, pe lângă ce sê stârui mai cu înțetire, ca sê nu împingi întregul curent, pe care îl ai sê-l por-
nesci într-o direcție greșită, — eată întrebările cari trebuiau sê preocupe la primul pas pe ori ce spirit întreprindător și doritor de cultura neamului seu. Nu e deci nici o mirare, că bazele culturai noastre s'au început a se pune deasupra, ear zidirea s'a continuat d'aci la vale. Bag'sama așa-i scris în car-
tea firii, că nu poți ajunge nici când la bine deo-
dată, ci mai întâiu trebuie sê treci prin sute și mii de rătăcirii, ca sê cunosci calea cea dreaptă a ade-
vărului. Și așa a fost asta și la noi. Dat-am în sus, dat-am în jos, dat-am în dreapta, dat-am în stânga, și decenii au trebuit sê treacă, până când sê vadă — cel puțin marea majoritate din noi — că am lucrat pe dos, și că nu-i bine sê ne continuăm dezvoltarea pe calea apucată. Norocul a fost, că nu era încă târziu de a ne reculege. Și ne am recules.

Am început sê-i dăm poporului, care n'a fost considerat așa cum ar fi trebuit la început, însemnă-
tea cuvenită. Acesta a fost primul pas spre îndreptare. Am recunoscut, că el este talpa naționalității no-
stre și că prin urmare, ca sê zidim solid, dela el trebuie sê mănecăm. De vr'o două decenii încoace ne mișcam pe acest teren; lucrăm, diregem, dar nu prea facem multă ispravă, n'avem sporiu în lucru.

Causa principală este de sigur sêrăcia, care caracterizează noamul nostru. Câte domnii au tre-
cut preste capul nostru, turci, nemți, maghiari toți numai au luat dela noi, de dat nu ne-a dat nimeni nimic. Și astfel nu e mirare, că noi oamenii, poate cei mai aplicați dintre toate popoarele din țeară spre danii, prinoase etc., am sêrăcit aproape cu to-
tul; — crucerului dat de bunăvoie spre scopuri fi-
lantropice — în momentul următor îi simțim ne-
cesitatea. Impositele din partea statului ce i se impun bietului țeran cresc din zi în zi, nenoroci-
rile elementare par'că nu mai vor a înceta, nu trece săptămână, ca sê nu ne vină câte o scire când din-
tr'o parte când dintr'alta a țerei, ba că grindina, ba că o ploaie torențială, ba că un vifor, foc etc, au nimicit speranța sêrmanului econom. Și rezultatul final este, că mergem din rău tot spre mai rău, că sêrăcim din zi în zi, din an în an.

Puși în fața acestor stări de lucruri, trebuie sê fim îngrijați, foarte îngrijați.

În timpul mai recent un nou curent de idei a început se preocupe păturile mai civilizate ale

pământului. Este curentul de a regula și ameliora referințele economice ale diferitelor popoare. Sta-
tele fac și desfac convențiuni vamale între sine, ați se vorbește mult despre o mare uniune va-
mală internațională, care sê înlesnească comerțul statelor între sine, cu scop de a desvolta referin-
țele economice, Germania colonizează în Africa, cestiunea Egiptului este și ați pendentă, România și Francia stau întrun conflict foarte acut, — toate și toate numai pentru rivalitatea popoarelor pe te-
renul economic.

În fața acestui curent, care preocupă ați toată Europa, nu putem sta nici noi Românii cu mâinile în sin; nu putem sta cu atât mai puțin, cu cât toc-
mai la noi necesitatea regulării rapoartelor econo-
mice este mai arđendă ca ori unde. Se înțelege că luând în considerare starea noastră, nu ne gândim la cine scie ce politică vamală sau colonială. La noi n'a sosit încă timpul ca sê ne ocupăm mai serios cu cestiuni de aceste. E vorba, de a i înlesni po-
porului agonisirea pânei sale de toate dîlele, de a-i asigura un trai mai ușor și mai liber de grijile esi-
stenței sale vegetale, și astfel a'l face mai capabil pentru ocupația cu idei mai înalte culturale și na-
ționale, ceea ce între împregiurările noastre de ați numai sporadice se poate.

Stând lucrul astfel, amară durere simțim, când vedem că guvernul ne 'mpedecă în pacinica noastră tendență de dezvoltare și că primii pași pe cari i-am întreprins pentru asigurarea bunei stări a agricul-
torului țeran, ni-i curmă fără milă, denegând fără nici o motivare întărirea statutelor reuniunei române de agricultură, care s'a proiectat și de a cărei ac-
tivate ni se încopciau cele mai frumoase speranțe.

Noroc, că nu suntem oameni, cari desperează ușor.

În timpul din urmă am aflat un alt teren, pe care deși cam indirect, dar totuș sê putem influința în mod favoritor asupra dezvoltării referințelor eco-
nomice-finanțiale ale poporului fără de a fi — cel puțin acum — împedecați de cei dela putere în lu-
crarea noastră pacinică. E vorba de institutele de credit și economii, cari s'au înființat de curând în diferitele centre al teritoriului locuit de
Români, precum: la Făgăraș, Seliște, Orăștie, Deva, Timișoara, și de cari ați mâne mai au a se înființa câteva.

Însemnătatea acestor institute pentru popora-
țiunea noastră rurală se esplică ușor, dacă scim că ce mare lipsă simte ea de bani și că cu ce greu-
tăți colosale și-i poate acuire. 100—120 de procente trebuie sê i plătească jidanului usurar bietul țeran pentru un împrumut, care în cele mai multe casuri nici nu i se plătește în monetă, ci în produse brute, pe cari tot dela el le-a agonisit jidanul. Institutele

de continue și desperate încercări. Hapul ce maghia-
risarea voia și voiesce sê înghiță e prea mare.

Dl de Gérando va studia în viitoarele articule — pe Aprilie *La Revue de Géographie* n'a continuat lu-
crarea publicistului maghiar — acele popoare pe cari ungurii avea sê le absoarbă. Suntem foarte cu-
rioși sê vedem cum, după dl Kállay, cel cu ungari-
ficarea iresistibilă a tutor naționalităților de sub co-
roana s-tului Stefan, cum un alt scriitor va esplica absorbțiunea popoarelor nemaghiare de cătră popo-
rul curat maghiar. Esplicațiunea dlui de Gérando, venind după aceia a dlui Kállay, va trebui, după legea gradațiunei, sê fie și mai tare, și prin urmare, și mai nostimă.

Nostimade și năsdărăvăni, enormități de tot soiul și afirmațiuni cari fac ca adevărul sê strige adese-
ori — cercetătorul le vede în dese rënduri în revi-
stele străine, când acestora le vine sê se ocupe de România și de cestiunile române.

Faci haz de unele, dar altele te obosesc. Și te întrebi de multe ori c'un fel de febrilă nerăbdare când și cum știința apuseană are sê fie luminată o dată pentru tot-deauna asupra trecutului, asupra istoriei, asupra limbei române. Când, în privința

FOIȚA.

Curierul literar.

Sumar: Binele și răul în știință. — *Petermanns Mitteilungen*: opera dlui dr. Jekelfalussy. Românii și ungurii. Un-
garificarea celor dintâiu: — *Revue de Géographie*: studiul dlui de Gérando. Puterea de absorpție a elementului ungur. B. P. Hasdeu: Prima coală a lui *Magnum Etymo-
logicum Romaniae*. Limba populară în opera dlui Hasdeu.
(Urmare și încheiere.)

Noi, cari scim din trecut și vedem în presinte ce va sê dîcă și până unde merge această trimbi-
țată asimilare, această maghiarisare deșeartă ca și deșertăciunea, suridem cum suridem și la citarea măniei și furiilor maghiare din Transilvania, isbuc-
nite cu ocasiunea rezultatului ridicul al societăței de maghiarisare din Cluș. Dar apusul, vîdînd apa-
ratul științific, cu care își însoțesc ungurii demon-
strațiunile pretențiunilor lor, cetind dezvoltări făcute conform noilor cerințe ale științei și metoadelor con-
tîmporane, — apusul, crede fără sê cerceteze mai adînc, de vreme ce cercetările de alții pentru el au fost făcute.

Eată de ce dîceam mai sus, că știința adevă bi-
nele, poate sê serve adese ori și pentru a întări răul, adevă tesele mincinoase, problemele rău deslegate, falsurile istorice, dîlnic scoase la iveală de stimabili nostri vecini.

Tot astfel, cine e în toate demonstrațiunile sale mai științific de cât dl Attila de Gérando, publicist ungur și asiduu colaborator al însemnatei *Revue de Géographie* din Paris?

Așa e, și ar fi de ridicat la ceruri dl Attila, fără că flagelul lui Dumnezeu sê ne persice pentru această acțiune, dacă, când e vorba de etnografie și de istorie, onorabilul dn de Gérando nu s'ar înflăcăra și, cu tot aparatul științific cu care se înconjoară, nu ar bate câmpii spunînd verđi și uscate de toată mîna.

Acum, în Martie, în acea *Revue de Géographie*, urmînd cartea dlui Paul Hunfalvy (*Etnografia Ungariei*), dl de Gérando publică un studiu intitulat *Formațiunea naționalității ungare*, în care, în prima parte, găsim următoarea afirmare, soră gea-
mână cu cea de sus a dlui Jekelfalussy: „ungurii întrînd în țeara lor găsiră aci vr-o câte-va popoare pe cari avea în urmă sê le absoarbă.” Ab-
sorbțiunea nu s'a sêvșit încă peste o mie de ani

române de credit vor avea menirea, de-a a înlesni țăranului posibilitatea să ajungă la bani efțini. Ele vor avea să paralizeze afurisita activitate ce o desvoaltă jidănimia la sate, și mână în mână cu asta, să-l așeze pe popor în condițiuni mai bune de trai și din câștigul lor curat anual să subvenționeze aședămintele noastre culturale, bisericesci și școlare. Prin o astfel de lucrare suntem asigurați, ca averile noastre să nu se strezure în mâni streine, ci să-și aducă roadele lor în mijlocul nostru și pentru noi.

Ear ca să putem ajunge la rezultatele espuse, se cer 2 lucruri: 1) ca institutele aceste, împreună cu statutele și însemnătatea lor să fie cunoscute în cercuri cât mai estinse la popor și, — 2) ca să fie sprijinite cu căldură.

Mai frumoasă chiemare și mai larg teren de activitate la noi românii, abia credem, că poate avea cineva ca preotul și învățătorul. Ori-ce propagandă în popor cu bun efect, numai preotul și învățătorul demn de misiunea, sa o poate face. În zadar am buciuna noi lumii prin diare, că așa și așa trebuie să se facă, înzadar ne-am da aerul că purtăm destinele poporului nostru, — acelea ar rămâne mazere pe părete, dacă nu ne-am avea agenții, campionii noștri puternici: pe preoți și învățători, cari să țină neîntreruptă legătura dintre noi și opinia.

De nou trebuie să recurgem la zelul acestor neobosiți luptători ai intereselor noastre naționale, căci dela ei va depinde ca poporul să cunoască importanța economică, finanțială și totodată națională a institutelor române de credit de nou întemeiate. Ajunși odată la atâta, cauza e câștigată, — căci sprijinul din partea poporului vine de sine.

Ar fi timpul suprem, ca după atâta amar de sărăcie, să ne aventăm și noi pe o treaptă mai înaltă și să ajungem la nisce condițiuni de esistență mai favorabile. Yff.

Revista politică.

Posițiunea bohemilor devine din ăi tot mai pronunțată. Se scie că bohemii de mult țințesc la independență națională, cum e bunăoară ceea a Ungariei de ădi. La ocașuni bine venite bohemii cu oare-care emfasă vorbesc de coroana S. Wenzel, care va încorona capul Maiestăței Sale Regelui împăratului nostru. Din incidentul instalării noului arhiepiscop romano-catolic de Praga se vorbește earăș despre regatul Bohemiei. Căpitanul orașului Praga, bohem înflăcărat, care nu și-a perdut speranța în realizarea vechi dorințe boheme, a salutat pe noul arhiepiscop în numele orașului și i-a dorit viață fericită, ca încă el cu mâinile sale să pună pe capul împăratului coroana Bohemiei.

Cuvintele căpitanului de oraș au produs resens în presa germană, după care s'a luat acuma și cea maghiară din Budapesta.

După telegramele mai proaspete diariul Egyet-értés respinge cu energie pretensiunile boheme privitoare la autonomia țerei lor.

Vehemența foaiei unguresci nu va impune bohemilor întru nimica. Cu provocare la contractele de stat, bohemii arată că autonomia țerei lor este garantată, și că supunerea la actuala ordine de lucruri în stat nu e a se considera ca abdicare dela schimbarea ei pe cale legală la timpuri binevenite.

Cumcă pretensiunile bohemilor nu vor conveni diarelor unguresci, noi nu ne îndoim. Nu le va conveni poate nici alianța dintre monarchia noastră și Russia, întocmai după cum nu e binevenită ministrului president visita polonilor, cari voiesc să cercezeze esposițiunea din Budapesta.

istoriei, se vor recunoaște și se vor primi adevăratele teorii ale Românismului? Când în privința geografiei, sci-se va unde suntem aședăți pe carta Europei? Când în privința limbei, cunoaște-vor străinii ce e, de unde vine, cum a stat, cum stă, cum va fi să stea frumoasa și bogata neolatină dela Dunăre și Carpați, dulcea limba românească?

La această din urmă întrebare ce și-au pus-mereu romaniștii Apusului și toți scriitorii țerilor române, d. Hasdeu a dat dă și va da, cu al seu *Magnum Etymologicum Romaniae*, unul din cele mai mândre răspunsuri pe cari îl va fi dat sciinței europene literile române în secolul XIX; întrebarea sau mai bine, vorbind numai de scriitorii noștri, nenumăratele întrebări limbistice ce ne punem nouă înși-ne când voim să înșirăm pe românesce gândirile și lucrările noastre; îndoielile cari ne chinuiesc nu odată în desfășurarea frazei noastre; întunerecul care domnesce asupra atâtor locuțiuni și aducături române — toți, pe rând, și cu o profusiune până acum necunoscută în literatura noastră română, vor primi lămurirea și luminarea lor în coloanele acestui magistral *Magnum Etymologicum Romaniae*, a cărui primă coală o am înainte și citesc întrânsa câte alea toate.

Este adânc înrădăcinată în inima ungurilor frica de Russia, și ei privesc cu neîncredere micleștate slave cari îi încungiuță, privesc cu neîncredere la bohemii cei neobosiți în stăruințele lor de a întemeia un stat slav pe malurile Moldovei, cu neîncredere la noi, despre cari se crede, că stăm în legături bisericesci cu Russia pravoslavnică.

Călătoria comitelui Kálnoky la Varzin este în variate chipuri comentată. Din scirile de până acuma semnăm următoarele.

Uniunea vamală a fost obiectul principal al vorbirilor dintre cei doi diplomați. Urđitorul ei spiritual este contele Andrassy fostul nostru ministru de externe. Și eată cum.

La începutul tocmai al primăverei trecute dl Andrassy s'a întâlnit la un bal cu principele Reuss; atunci s'a început o convorbire între ambii oameni de stat, privitoare la măsurile vamale germane, care produsera o impresiune foarte grea în Ungaria. Comitele de Andrassy a declarat că din punctul de vedere principial nu este contra măsurilor cancelariei, ci din contra crede că, pentru interesele cel puțin ale gospodăriei agricole, protecțiunea unor articole anume nu poate fi decât favorabilă, dar cu toate astea este puțin probabil ca aceste măsuri luate de Germania să fie aplicabile la Austro-Ungaria. Principele de Bismarck în necurmte rânduri a declarat, că voiesce să aperse gospodăria germană nu de concurența produselor autro maghiare, ci de concurența produselor agricole americane, ruse, etc. Mi se pare, ar fi ăis comitele Andrassy, că ar fi cu puțință ca ambele state să se unească în această cestiune privitoare la ocrotirea gospodăriilor lor agricole în contra concurenței celorlalte state. Condițiunile reciproc luate de basa relațiunilor economice între ambele state pot fi în armonie cu scopurile politice ale acestor state.

Această conversație a comitelui Andrassy deși, după situațiunea sa de ădi, nu poate fi considerată ca un ce oficios, purtând un caracter politic, totuș ambasadorul german o a considerat ca foarte interesantă și o a comunicat la Berlin. Principele de Bismarck, care simpatisează mult pentru comitele Andrassy, a răspuns la narațiunea conversațiunii printr-o notă diplomatică, care a fost atunci chiar comunicată comitelui Andrassy. În nota în cestiune, comitele de Bismarck vorbise de marea importanță ce dă opiniilor lui Andrassy, apoi exprimă părerea sa privitoare la toate dificultățile, care se vor isca pentru realizarea ideei emise, și în fine conchise promițând de a reveni asupra acestei cestiuni într'un moment oportun. Despre această preschimbare a opiniunilor, comitele Andrassy avisă guvernul maghiar, care cu bucurie se agățase de aceste opinii plausibile, făcând din ele obiectul unor convorbiri secrete cu cabinetul din Viena.

De atunci ministrul de externe al Austro-Ungariei a și intamat negocierile cu guvernul german, care până acum n'a declinat propunerile făcute, cel puțin aceasta se adevărește prin faptul întrevederii dela Varzin. Un rezultat imediat și mai cu seamă un rezultat mare nu se poate însă aștepta din negocierile actuale; așa cel puțin se crede la Viena și la Berlin. Cu toate astea se speră în slăbirea relațiunilor încordate puțin, care esistă actualmente din ambele părți. Se crede, că se va putea în curând găsi un *modus vivendi*, cătră care în momentul de față se țințesc. Presa liberală și cercurile liberale sunt de părere, că lucrul cel mai bun ce este de făcut pentru moment, constă în faptul de a lăsa să se desvoalte până la punctul cel mai culminant mișcarea retrogradă în economia națională,

Cu privire la acest *Magnum Etimologicum* al limbei noastre și la câte alea toate ce cetim și voim ceti într'ensul, gândindu-ne noi ne ăicem că, în secolele trecute, mai entusiaste și mai lesne de aprins fața marilor întreprinderi, o lucrare cu proporțiunile acesteia a dlui Hăsdău ar fi escitat un fel de curioșitate, un fel de admirațiune fără seamă; și de sigur, s'ar fi găsit printre învățați unii mai tineri cari, în aventuri lirice, ar fi strigat ca odinioară la Roma Propertiu, înajunul aparițiunei *Eneidei* lui Virgiliu:

Cedite scriptores romani; cedite Grai,
Nescio quid majus nascitur Iliade.

Trăim înse într'un secol și la finele unui secol a cărui pecete caracteristică este pozitivul practic, folosul pipăit; și, mai cu samă, trăim în România, țară care până acum în cea ce privesce entuziasmul pentru frumoasele litere și capetele de operă ale lor, s'a arătat prea și foarte rebelă.

Dar totuș, fiă pozitivismul cât de puternic între Dunăre și Carpați, aretă-se țeara română cât de rebelă în cestiuni de litere, de arte și de sciință, — foloasele, avuțiile, gloria unei lucrări ca *Magnum Etimologicum Romaniae* sunt atât de mari și de vedite, se impun cu atâta putere în cât noi nu credem să fie un singur suflet român care, d'o parte să nu

căci numai așa această mișcare va putea ajunge la un absurd și numai atunci se vor putea din nou îmbrățișa principiile raționale în această privință. În alt mod procedând s'ar face un lucru de nimic.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Petroșeni, 8 August 1885. Onorate domnule redactor! Duminecă la 4/16 Aug. a. c. comitetul comunal din Petroșeni a ținut ședință în cancelaria domnului solgăbirău sub presidiul noului primariu — Ullman (evreu).

Obiectele pertractate la aceasta sesiune e superfluu a le mai espune, căci n'au interes pentru publicul mare, ci sunt lucruri, cari ne privesc numai pe noi, cari trăim în Petroșeni.

Comitetul nostru com. e compus din 10 români și 10 neromâni (între cari se află 4 magh, 4 jidani și 2 de altă naționalitate); acestia și au locuințele lor în imediata apropiere de cancelaria pretorială și de cea notarială, și sunt afară de 2, toți negustori și birtași, carea împrejurare le ușurează mult participarea dlor la ședințe ori cât de urgent va fi convocată aceea; — pecând de altă parte ai noștri, abstragând dela aceea că sunt oameni fără carte, sunt împrăștiați pe toate dealurile, și sunt foarte arareori pe acasă, de unde urmează, că mai nici odată nu se prezentează în număr corespundătoriu la ședință.

Lângă acestea e a se mai adauge și acea fatală împrejurare, că membrii români (săteni) sub decursul pertractărilor șed în picioare câte două, trei oare până când cealaltă — comodisează fumând sugarete la masă, ședând pe scaune, pentru cari mobile au contribuit românii, tocmai ca și dlor, dacă nu mai mult; și că obiectele se pertractează în limba maghiară și numai după ce s'au vorbit *per longum et latum* în limba maghiară — spune dl notariu pe scurt și românesce, că despre ce s'a vorbit și h.....

Tocmai împrejurarea, că prea mult se folosește limba maghiară la atari ocașuni, a dat ansă la un membru sătean anume Todor Boța la ședința mai sus atinsă, a se adresa cătră representați cu rugarea: „De vreme ce dvoastră domnilor sciți toți foarte bine românesce, ne rogăm să aveți bunătate a vorbi și românesce ca să înțelegem și noi despre ce se vorbește și hotăresce.” Atâta a fost destul ca să producă sânge reu și să iriteze mai cu samă pre Măria sa dl Barsay Árpád, care la momentul sări de pe scaun și într'un ton de tot amenințătoriu încep în limba sa a vorbi câte verđi uscate, iute și aspru, aprins în față ca focul de mânia, nu pentru cutezanța lui Todor Boța, de-a pretinde să se vorbească și românesce întro ședință publică și în statul maghiar! Ba mai mult Măria sa e de părere și ar pretinde, că de acum înainte să nu se mai suferă nici ca până acum altă limbă, de cât cea a statului, cine va pricepe o, pricepe, cine nu, să o învețe dacă vrea să fie ceva al acestui stat, iar dacă nu, ducă-se dracului la București să vorbească acolo — românește.

La toate acestea dl președinte — primariul Ullman, carele e datoriu a susține ordinul în ședință nu a ăis nici un cuvânt.

La aceste insulte, apostrofări și expresiuni nepotrivite cu caracterul unui bărbat de pozițiunea dlui Barsay Árpád, unul dintre membrii noștri a vrut să-i reflecteze, să și facă observări la celea rostite cu atâta vehemență de cătră dl Barsay Árpád, dar acesta nu a suferit să mai vorbească nime la adresa sa, pentru ca să fie scutit a mai

feliticese începătura acestui tezaur al limbei sale, și d'alta să nu ăică: fiă ca Hăsdău să poată încurând spune cu dreaptă și binecuvântată mândria ca odinioară poetul Blandusiei: *exegi monumentum aere perennius*.

Vor fi multe, ăiserăm mai sus, foloasele și binefacerile „Marelui Etimologic”; le vom semnala pe rind cu cât coalele vor apare de supt tipar.

Ținem însă de acum a spune cetitorilor noștri, că d. Hasdeu dela începutul lucrării sale, ne lasă să înțelegem și să vedem spiritul, ași ăice mai bine iubirea de care este animat pentru graiul poporului, pentru formele cuvintelor astfel cum ele au fost modelate de Românii cei neliterati.

Locuțiunea ce întrebuițărăm și noi mai sus, acea „câte alea toate,” (pag. 18 din „Mag. Etymol.”) este menită a se înrădăcina, ăice d. Hasdeu, în literatură. Sub raportul energiei, pe aia și pe alea nu le poate înlocui trisilabicul sinonim aceia.

Și prin urmare, multe din minunatele și espressivele noastre locuțiuni populare, pe cari noi ne temem adesea a le întrebuița de frică să nu ni se ăică de unii că suntem incorecți, triviali, prea rustici, — multe din aceste locuțiuni vor trece ca și

auđi vrun cuvânt rom., — tot vorbind a pus mâna pe pălărie și pe sugară și tot vorbind a eșit din cancelarie.

Cum-că espunerile acestea sunt adevărate și nefalse me provoc la onestitatea dlor, cari au fost de față cu acea ocaziune. Astfeliu suntem noi tractați prin Petroșeni, noi cari — moși de strămoși ne am trezit pe aici, și alții cari, deabia de un deceniu încoace au început a se domicilia aici și prin apucături și viclenie au ocupat locurile cele mai de frunte de pe frumoasa și romantica vale a Jiului, — astăzi ne mână la București.

Pentru noi e aproape abisul.

N'avem școală, n'avem biserică cum se cade, unde s'ar mai putea instrui tinerimea și bătrânii noștri; ne lipsesc mijloacele pentru ridicarea as-torfeliu de institute, — căci tot ce ne-ar compete și nouă din visteria comunei, țin domnii pentru susținerea dlor, și pentru alte trebuințe de ale orașului. Noi avem numai datorința, să facem drumuri, poduri, să străjuim nopțile întregi, ca să nu se conturbe somnul dlor jidani din piață, noi facem tot ce se pretinde dela noi, și când e vorba de câte un arunc (contribuire), noi suntem cei dintâi, pe care ne creștea; acestea toate se impun în limba noastră rom., ear când ne vine rândul să pretindem și noi ceva din celea la care am contribuit și noi, încă în mare măsură, — atunci ni se arată drumul către București.

Regaliile (arândă crișmaritului) în Petroșeni se urcă la o sumă considerabilă — circa 10—11,000 fl. la an; din aceasta sumă nouă foștilor iobaji ne-ar compete a patra parte, dar acest drept de competență l-au redus dnii posesori — numai la a opta parte, de bună samă în mod clandestin și fără consimțul celor competenți.

Noi însă mai că nu știm pozitiv ce se întâmplă nici cu aceasta a opta parte. fiindcă pentru trebuințele noastre bisericesci și școlare nu ni s'au dat nici un cruceriu din acel venit colosal, la care se mai adaugă și vama târgului de 3—400 fl. pe an, și camăta împărătească, toate acestea se contopesc într-una și se folosesc *ad beneplacitum* a dlor conducători. Preotul nostru și-a ridicat vocea în mai multe rânduri la ședințele comitetului com. rugându-se ca să fim și noi împărțâți din acel venit, căci trebuințele școlai și a bisericei noastre sunt foarte mari, și tot deauna i s'a reflectat, că nu se poate satisface cererei sale, din simpla cauză, că îndată ce ar da pe sama bisericei și școlai gr. or., s'ar scula și celelalte confesiuni, cum sunt evreii, și luteranii reformații ect. cu pretensiunea de a se împărțâi, fără a ținea cont de aceea că acest drept, încât 'mi e mie cunoscut ar compete exclusiv numai foștilor iobaji.

Și alte multe lucruri de scris sunt prin părțile acestea, cari nu s'au scris în cartea aceasta, căci dacă s'ar fi scris cu deamăruntul, mi se pare că nu ar încăpea în coloanele prețutului diariu, ce aveți onoare al redigia. De ocamdată atâta.

Correspond.

Varietăți.

* (Promovare). Dl Șofron Comșa stipendiat al archidiecesei noastre a fost promovat la gradul de doctor în medicină la universitatea din Graz.

* (Avis.) *Blanchete* pentru dobândirea de bilete de călătorie cu preț scăzut pe drumurile ferate de stat și pe cel din Valea-Someșului în favorul membrilor Asociațiunei transilvane pentru

aia și alea în limba literară a Românilor. Insemnătatea ce d. Hasdeu acordă poeziilor populare din diferite colecțiuni ne întărește și mai mult în credința aceasta. Aparține într-adevăr sciitorului român care, în argumentarea și'n apărarea teselor sale istorice, filologice și polemice, nu s'a sfiit a chema într'ajutoru-i și limba poporului cu viuile și elocințele ei întorsături, — aparține dlui Hasdeu să dea dreptul de mare și completă încetățenire multora din aceste locuțiuni.

De aceea, geniul poporal al limbei române, ȳice ađi multor din aceste locuțiuni cari, astăzi încetățenite, bat la ușa limbei literare:

Te spală, te curăteșce
Că merg să-ți cumpăr cămașe,
Ca se lapeđi ale fașe.

Cu atât mai bine pentru limba ȳerilor române, pentru capitalul de cuvinte române, ce vom avea la îndemână noi cestia cari am salutat și vom saluta totdeauna cu adăncă și românească bucurie ori-ce lucru de căpetenie ca „*Magnum Etymologicum Romaniae*“, și altele menite toate a ridica sus fala literelor române și a fi, atât ađi, cât și în cea mai depărtată viitorime, ca acea „*Ktēma es aei*“ cum ȳiseră Atenienii capo d'operei lui Tucicide. Gion.

literatura și cultura poporului român, cari ar voi a cerceta adunarea generală a Asociațiunii, ce se va ținea la Gherla 29 August a. c. se impart pentru membrii din despărțământul Sibiiului în biroul consistorial al subscrisului într-o oarele 9—12 ante ameađi și 3-5 după ameađi.

Sibiu 22/10 August 1885.

Dr. Ilarion Pușcariu,
direct. desp. Sibiu.

* (Concert.) Corul vocal din Lipova cu cursul orchestrei pompierilor aranjează Duminecă la 18/30 August a. c. „concert și petrecere cu joc“ în ospătăria „Archiducele Iosif.“ Inceputul precis la 8 oare seara. Prețul de intrare 60 cr. de persoană. Venitul este pentru fondul corului vocal. Musica: banda cetățenească din Arad. P. T. public, este învitat cu onoare.

Comitetul

Programul concertului.

1. „Stelele“ cor mixt.
2. „Doina“ cor bărbătesc.
3. „Ouverture“ de Suppé orchestru.
4. „Leneșul“ fabulă de Haralampie Granda, dată de D soara E. Bogoiu.
5. „Cântec vânătoresc“ cor bărbătesc, cu acompaniari de trompete.
6. „Romanze“ de Georgescu, orchestru.
7. „Imnul unirii“ cor mixt.
8. „Un sfat“ poezie de G. Marchisiu, predată de dl At. Pasca.
9. „Introducere din opera Norma“ de Bellini, orchestru.
10. „Serenada“ cor bărbătesc.

* (Premiu de 100 fl.) a hotărât reprezentanța comunei Șibot a da acelor ce vor descoperi pe uci-gașii judei Vasile Madean. Inițiativa pentru acest premiu a emanat deadreptul dela pretorul cercual dl Sig. Bágya.

* (Banca „Ardeleana“) din Orăștie care funcționează abia de 3 săptămâni se bucură de o frecvență foarte mare. Școala română, care servește de local provisor până la 1 Octobrie a. c. e Sâmbăta — ȳiua în care se dau împrumutele la pen-tenți — asemenea unei tabere asaltată. Vin oamenii potop după bani.

* (Reprezentățiunea teatrală) dată de diletanții români din Cugir a reușit bine. Comuna noastră grănițerească a dovedit că scie să aprețuiască valoarea unor asemenea oare de distracțiune spirituală. La reprezentațiune a luat parte un număr frumos de oaspeți din comună însăși, din comunele învecinate și din Orăștie. Fie ca exemplul Cugierenilor să dea impuls și altor comune pentru asemenea distracțiuni, cari în timpurile grele de acum ne fac să uităm greutățile momentane și ne întăresc credința într-un viitor mai fericit.

Loc deschis *).

Oravița-română în Iuliu 1885.

(Urmare.)

ȳici că ne atingem de purtarea d-tale morală, fără a ne mustra conștiința pentru că spunem astfelu de neadevăruri; încât am spus adevăr sau neadevăr, vorbească atestatul alăturat; și apoi treci și ȳi exprimi dorința, ca să fim ascultați sub jurământ, unde te-am văduț beat și banchetând cu musica. Aici regretăm foarte mult, că ne-ai adus într-o pozițiune prea delicată și ne-ai tras pe un teren prea alunecos, și dacă n'am avea respect pentru coloanele și stimabili cetitori ai acestui on. diariu, am aluneca a o spune în toată goliiciunea, dar așa ne mărginim a-ți spune: nu uita cazul cu Magdalina fica lui George Gavadină din Secaș, că te-ai prea deochia; altcum județul credem că va afla pe părintele Silviei; dar drept ai că cei ce te cunosc nu te cumpără.

Cât pentru aceea, când te-am văduț banchetând, nu este lipsă să fim ascultați sub jurământ, am spus-o în articolul nostru precedent, și se vede și din atestatul alăturat; ear dacă ai fost beat n'am ȳis, dar mai voesci a nega și aceea că la 3 spre 4 Februarie a. c. cu ocaziunea lăsatului de brânză, ai plecat cu sateliții d-tale dela bal în ȳiori de ȳi cântând și chiotind, și în dreptul sau înaintea bisericei gr. or. a-ȳi întins hora; oare nu erai în frunte? sau doară ai uitat? în asemenea cas nu e mirare, căci după cum ni se pare n'ai fost beat, ci în alte regiuni, nu în cele normale; semn că te pregăteai pentru curățenie în post și rugăciune. „Doctore vindecăte pre tine însuȳi.“

Cât pentru protecțiunea din Lugoș, că adevă, și încât ai trebuință de ea, va scii mai bine părintele canonic M.; că ai îmbrăcat acolo un titlu de oareși care funcție, negreșit circumspecțiunea au pre-

*) Pentru cele publicate sub această rubrică redacțiunea nu e responsabilă.

tins astfel, că nimeni nu o să dea de gol pe subalternii sei, mai mult pentru ochii lumii ai trebuit să capeți acel titlu, cu care te laudi; pentru că Ven. capitul e mai prevădătoriu ca d-ta, apoi dacă se poate ȳice și aceea promovare a fi administrator protopopesc gr. cat. în Oravița română, fie-ȳi de bine aceea bucurie! dar atunci unde rămâni cu vătările de tot felul și de toate ȳilele, și apoi noi scim, că totuși ȳi pare rău după Secaș.

Cumcă înainte de ce ai venit d-ta în comuna noastră au domnit pacea și liniștea între fraȳi, aceasta o susținem sus și tare; dovadă despre aceasta e, că toȳi antecesorii d-tale au viețuit în bună conțelegere cu preoții gr. or., precum și cu toată inteliȳința din ambele Oravițe, fără deosebire de confesiune, ce la d-ta nu este; însoțirile d-tale sunt de alt calibru; aci se nimeresce proverbiul: „spunemi cu cine te însoțesci, să ȳi spun cine ești.“

Mai vorbești despre alegerea comunală; ce derisiune a aluneca pe un astfel de teren. Ei dar ce să faci! omul când și perde sârta îl părăsește și tot resonul seu; când omul se vede în prăpaste se apucă de rădăcini, așa și d-ta te apuci de rădăcini și încă de cele mai putrede; dar fiindcă o puni pe tapet să-ȳi răspundem și la aceasta: cinstite părinte! nu aceea a fost cauza că s'au nisuit din toate puterile pentru trântirea fostului jude comunal Alecsa Bogdan, omul d-tale, pentru că a fost unit, ci pentru că în decursul administrațiunei sale ca jude s'a însărcinat casa comunală cu 1743 fl. 81 cr. v. a., despre cari nu se scie nimic, nu este nici un document și nu poate să ȳi dea sama; numai esecutorul cottens poate va descurca și aceasta, tăcând despre multele furturi pe la privaȳi, și hoȳiile de prin țarină săvârșite toate în decursul administrațiunei sale ca jude, dar cei 160 fl. spesaȳi până la Gavoșdia cu comisiunea pentru aducerea casarmei de honveȳi aici? bine le scii d-ta toate acestea.

Mai tragi în discuțiune și îngrădirea bisericei gr. cat. și ȳici că noi nu ȳi dăm pace. D'apoi cine e vina? a cui e crucea ce ai cutezat a o lua în îngrăditură? Nu e a unui creștin gr. or., a cărui părinți au ridicat-o înainte de 30 de ani, pre când nici idee nu era de o biserică gr. cath. pe aici, nu acel creștin singur a început plângerile? Dacă și părintele protopop gr. or. s'a interesat și dacă s'a prezentat la fața locului, a făcut-o numai la provocarea proprietarului resp. jertfitorului; și oare n'au avut dorință dar d-voastră cum aȳi proces, oare nuși are și aici amestec mâna preotului titular P. omul d-voastre?

ȳici că streinii rideau de noi, așa va fi, dar noi scim altceva și adevă că nu de noi ci de Dvoastă rideau, pentru-că și la cele sante tindeȳi forța: adevă va trebuit o cruce lângă biserică și aceea să o răpiȳi dela alȳii. Frumoasă morală! dar mai mult ȳi se caracterizează morala prin espresiunea, că vei lega crucea de 4 boi și o vei lăpeda de acolo, după ce ai văduț că protopopul gr. or. te-a învins cu motivele, că crucea nu este a uniȳilor; oare așa se cuvine să vorbească un preot în fața poporului și încă în ȳi de sərbătoare? unde creȳi că vom ajunge pe această cale cu moralitatea? Veȳi de aceea rideau streinii dar nu de noi; și apoi mai ai cutezanța a te provoca la streini că rideau de noi, va să ȳică ear o dovadă mai mult că d-voastră ve place, când streinii ve laudă faptele sacrilegi și nici atâta nu puteȳi pătrunde că streinilor le place mult, când noi ne mănăcăm între noi! căci până noi ne certăm între noi, ei profită de discordia noastră, nu înse în folosul nostru. Dar ce să mai perdem vorbele. Dȳa esti esaltat de pasiunea să lăȳesci unaȳia cu ori ce preț, asta este cuȳitul amintit de noi în articolul nostru. „Vai vouă cărturarilor și fari-seilor făȳarnici! că curățȳi partea cea din afară a păharului și a blidului; ear din lăuntru sunt pline de răpire și dene-dreptate.“

(Va urma.)

Posta redacțiunei.

Domnului Păcurariu, Roșia. Cer-rea D-Voastre s'a transpus la comisiunea administrativă a tipografiei archidieceșane, care singură e chemată a decide asupra ei.

Spre orientarea învătătorilor. După informațiunile primite, testi-moniile de calificăȳiune se vor trimite tuturor în ȳilele acestea. Concursule să se facă cu provocare la testimoniul de calificăȳiune, care se va trimite ulterior.

Acestea ca răspuns la multele cereri, ce ni s'au adresat în această privință.

Mai multor preoȳi din tractul Făgărașului. Notiȳa trimisă trebute să o considerăm de malȳiie, de oare-ce după actele oficioase sosit la consistoriu, administratorul a avut suplentul seu legal, care a regulat afacerile curente.

Domnului Bêrsanu, preot-în vătătoriu. În forma de ađi cele trimise nu se pot publica. Amenințarea cu păsirea în ȳiarele unguresci caracterizează de tot straniu pe învătătoriu nostru preot.

Loterie.

Sâmbătă în 22 August 1885.

Viena:	13	34	64	25	5
Timișoara:	68	89	72	77	47

Nr. 369

[1114] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III. Sălciava de jos, protopresbiteratul Lupșei, în sensul ven. rezoluțiuni consistoriale dto 28 Maiu a. c. Nr. 2211. B. se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casa parochială cu supra-edificatele.

2. Grădina de legumi, loc de un car de cucuruz și folosirea cimiteriului.

3. Birul preoțesc câte o jumătate ferdela bucate și o ȳ de lucru dela 100 case, și

4. Venitele stolari regulate prin sinodul parochial.

5. Afară de acestea, în decurs de 1 an se va cumpăra pământ în valoare de 3—400 fl., ca porțiune canonică, cari împreunate cu celelalte venite parochiale, suma dotațiunei preoțesci va fi aproximativ de 400 fl. v. a.

Doritorii de a compete la acest post au să-și aștearnă petițiunile instruate cu documentele recerute prin „Stat. org.” și „Regul. ptr. parochii din 1878” în termenul supra numit, — la oficiul protopresbiteral concernente.

Salciava de jos în August 1885.
Comitetul parochial:

Simion Pașca, Andreiu Muntean,
președinte. notariu.

Cu consensul oficiului protopresbiteral.
Ioan Danciu,
prot.

Nr. 283.

[1116] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea a două posturi învățărești la scoala poporală gr. or. din Pianul de jos, tractul Sebeșului se publică prin aceasta concurs cu termen până în 15 Septembrie 1885 și anume:

1. pentru clasa întâiu cu un salar de 100 fl. v. a., din lada bisericeii și un agru de un pătrar de juger de pământ.

2. Pentru clasa a doua cu un salar de 200 fl. v. a. din cassa alo-dială.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au a-și trimite suplicile instruite în înțelesul legilor susțătătoare la oficiul protopresbiteral gr. or. subscris, până la termenul acesta.

În conțelegere cu comitetul parochial.
Sebeșiu în 10 August 1885.

I. Tipeiu,
prot.

[1115] Escriere de concurs. 1-3

Pentru un stipendiu de 60 fl. v. a. format de cătră consorțiu preoților și învățătorilor din protopresbiteratul Dobrei, se escrie concurs cu termen până la 30 August a. c. st. v.

Stipendiu este menit pentru un tēner din protopresbiteratul Dobrei, carele va asculta cursurile preparandiali în seminariul „Andreian” din Sibiiu, obligându-se a intra după absolvarea aceloră în statul învățătoresc la una din scoalele din acest protopresbiterat.

Acest stipendiu se va conferi:

a) în prima linie fiilor acelor preoți și învățători cari sunt membrii ai acestui consorțiu;

b) în lipsa acestora altor tēneri din acest tract, sau neaflându-se într'acesta, din alt tract protopresbiteral din archidieceasă, cari vor avea pregătirea și calitatea prescrisă pentru de a putea fi primiți la cursurile preparandiali.

c) Dacă nu se vor afla tineri de categoria de sub a. și b., stipendiu se va conferi și la atari scolari din gimnasiu ori scoala reală, ai căror părinți se vor obliga, ca după ce acei tineri vor fi de ajuns pregătiți, i vor dedica carierei învățătoresci avēnd să per-

curgă studiele preparandiali în „Seminariul Andreian.”

În casul acesta stipendiu li se va lăsa și pe durata cursurilor preparandiali.

Stipendiu se va conferi:

a) orfanilor de preoți și învățători, ai căror tată este membru al acestui consorțiu. Atari orfani avēnd din studii calcul general de suficient, se vor preferi tuturor concurenților;

b) între ceilalți concurenți se vor preferi cei cu clasificăune mai bună din studii;

c) în condițiuni egali se vor preferi concurenții ai căror părinți au familie mai număroasă.

Doritorii de a obține acest stipendiu, au de a-și instrui cererile concursuale:

a) cu atestat de botez.

b) Testimoniu scolastic de pe anul scolar 1884/5 și

c) eventual atestat de paupertate.
Dobra 8 August 1885.

Romul de Crainic, Iacob Germanu,
prot. președ. consorț. not.

Nr. 556

[1086] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Sălște, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

1. Aciliu, cu salariu anual 200 fl., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase pentru încălțit.

2. Alămor, cu salariu anual 150 fl.

3. Amnaș, cu salariu anual 105 fl.,

dela:

a) 70 familii à 1 fl. 70 fl.

b) 36 familii à 4 cupe vechi grâu,

4 cupe cucuruz, computeate în

bani c) 18 fl.

d) usufructul dela un agru . . . 2 „

e) usufructul dela una grădină . 5 „

f) cuartir gratuit și lemnele trebuincioase pentru încălțit computeate 10 fl.

Suma . 105 fl.

4. Căcova, cu salariu anual 300 fl., ce se va solvi în 4 rate, cuartir gratuit și jumătate din venitul grădinei scolare. Cei ce vor reflecta la acest post, vor avea să țină Dumineca și Sărbătoreea o strană în biserică și vor avea a se prezenta înainte de alegere în o Duminecă sau sărbătoreea la biserică și a ȳnea strana.

5. Galeș, cu salariu anual 200 fl., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase pentru încălțit.

6. Gurariului, cu salariu anual 220 fl., ce se va solvi în 4 rate, apoi 30 fl., ca relut de cuartir și lemne pentru încălțit. Dela învățătorul ales, se cere să țină Dumineca și Sărbătoreea strana în biserică.

7. Sălște, cu salariu anual 400 fl., ce se va solvi în rate lunari anticipative. Tot pentru acest salariu alesul învățătoriu va fi obligat a ȳnea și un despărțământ dela scoala de repetiție.

8. Tilișca, cu salariu anual 300 fl., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase pentru încălțit.

Alesul învățătoriu va fi datoriu a ȳnea Dumineca și sărbătoreea o strană în biserică, a instrui pe elevii dela scoala cântările bisericesci și a ȳnea scoala de repetiție.

Cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare, sunt a se așterne subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

Sălște, 13 Iuliu 1885.

În conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Oficiul ppresbiteral gr. or. al tractului Sălștei.
Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter.

[1082]

CONCURS.

3-3

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scoalele române gr. or. în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. Cămpeni se escrie concurs cu termen până la 15 August a. c. st. v.

1. Cămpeni: trei posturi de învățători și unul de învățătoareasă, fiecare împreunat cu un salariu de 300 fl. v. a. solvit în rate lunare anticipative din fondul scolar și 1° lemne de foc.

2. Vidra de sus: un post de învățătoriu cu un salariu de 250 fl. solvit în rate lunare din fondul scolar și repartiție, cuartir liber și 4° lemne de foc, din cari are a se încălți și sala de învățământ.

3. Ponorel: un post de învățătoriu cu un salariu de 200 fl. v. a., solvit în pătrare de an din repartiție, cuartir liber și lemnele trebuincioase de foc.

4. Sohodol: un post de învățătoriu cu un salariu de 200 fl. v. a. solvit în pătrare de an din repartiție, cuartir natural și lemnele trebuincioase de foc.

5. Peleş: un post de învățătoriu cu un salariu de 150 fl., solvit în pătrare de an din repartiție și lemnele trebuincioase de foc.

6. Poiana: un post de învățătoriu cu un salariu de 150 fl., v. a. solvit în pătrare de an din repartiție, și lemnele trebuincioase de foc.

7. Valea-verde: un post de învățătoriu cu un salariu de 150 fl. v. a. solvit în pătrare de an din repartiție și lemnele trebuincioase de foc.

8. Lăpuș: un post de învățătoriu cu salariu de 150 fl. v. a. solvit în pătrare de an din repartiție și lemnele trebuincioase de foc.

9. Lăzesci: un post de învățătoriu cu salariu de 150 fl. v. a. solvit în pătrare de an din repartiție și lemnele trebuincioase de foc.

10. Certegea: un post de învățătoriu cu un salariu de 150 fl. v. a., solvit în pătrare de an din repartiție, cuartir liber și lemnele trebuincioase de foc.

Condițiunile pentru aceste posturi sunt: competenții să fie gr. or., să aibă atestat de calificăune — că cunosc limba maghiară în sensul legii din 1879.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi, au a-și trimite cererile lor concursuale, instruite conform legilor din vigoare, până la termenul mai sus indicat la oficiul protopresbiteral gr. or. al Cămpenilor în Cămpeni (Topănfalva.)

Cămpeni, 9 Iulie, 1885.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cămpenilor.

Romul Furdul,
protopresbiter.

Nr. 296.

[1098] 2-3

CONCURS.

Spre ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele populare greco-orientale din comunele mai jos enumerate în protopresbiteratul Cohalmului, se escrie concurs până în 25 August a. c. st. v.

1. Cohalm, cu salariu anual 150 fl., cuartir, lemne de foc, și usufructul dela drepturile comunale precum: dreptul la ghinde etc., în rēnd cu ceialați locuitori.

2. Bogata olteană, cu salariu anual 80 fl., cuartir și lemne de foc.

3. Fântăna, cu salariu anual 150 fl., și lemne de foc.

4. Paloș, cu salariu anual 150 fl., solvinți din cassa comună în patru rate și cuartir liber.

5. Mercheaș, cu salariu anual 150 fl., cuartir și lemne de foc, precum și usufructul dela toate drepturile comunale: dreptul de ghindă etc.

6. Filia Jimbor, cu salariu anual 70 fl., cuartir și lemne de foc.

7. Crișu cu filiile sale Meșindorf și Cloasterf cu salariu anual 163 fl. 50 cr., cuartir și lemne de foc.

8. Felmer, cu salariu anual 200 fl., cuartir și lemne de foc.

9. Ticeșul rom., cu salariu anual 150 fl., cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre una din aceste stațiuni învățătoresci, au aș subșterne petițiunile, instruite conform legilor în vigoare, la subșcrisul până la termenul mai sus prefpt.

Oficiul protopresbiterat greco-oriental al Cohalmului în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Cohalm, în 26 Iulie, 1885.

Nicolau D. Mircea
adm. prot.

Nr. 472.

[1084] 3-3

CONCURS.

Devenind vacante ambele posturi de învățători la scoala noastră din Poiana-Mărului protopresbiteratul Branului, prin aceasta se escrie concurs pentru întregirea lor.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt:

Pentru clasa I. salariu anual de 150 fl., valuta austriacă.

Pentru clasa a II. salariu anual de 200 fl. v. a., plătit în rate lunare din cassa comună, precum și cortel liber și lemnele trebuincioase.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a subșterne cererile de concurs, instruite conform prescrișelor în vigoare, la subșcrisul oficiu protopresbiteral până la 20 August a. c. st. v.

În conțelegere cu comitetul parochial.
Oficiul protopresbiteral al tractului Branului.
Zernești în 18 Iuliu 1885.

Traian Mețian,
protopresbiter.

ad Nr. 245.

[1094] 3-3

CONCURS.

Devenind în vacanță stațiunile de învățători din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Geoagiului II, pentru întregirea lor se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Almașul mare, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir și lemne pentru foc.

2. Almașul de mijloc, cu salariu de 110 fl. v. a.; victuale în valoare de 40 fl., cuartir și lemne de încălțit.

3. Almașul mic, cu salariu de 110 fl. v. a. în bani; victuale în valoare de 40 fl. v. a., cuartir și lemne.

4. Ardeu-Bacăia, cu salariu de 160 fl. în bani, victuale în valoare de 54 fl. v. a., cuartir și lemne.

5. Bozăș, cu salariu de 150 fl.; victuale în valoare de 32 fl. v. a., cuartir și lemne.

6. Bulbuc-Curpeni, cu salar de 130 fl.; victuale în valoare 20 fl. v. a., cuartir și lemne.

7. Ceru-Bacăia, cu salariu de 130 fl.; victuale în valoare de 20 fl. v. a., cuartir și lemne.

8. Cib, cu salar de 130 fl.; victuale în valoare de 20 fl. v. a., cuartir și lemne.

9. Feredeș, cu salariu de 120 fl.; victuale în valoare de 30 fl. v. a. cuartir și lemne.

10. Glod-Nădăstia, cu salar de 120 fl.; victuale în valoare de 30 fl. v. a., 20 fl. bani de cuartir și lemne.

11. Noșag, cu salariu de 120 fl.; victuale în valoare de 30 fl., cuartir și lemne.

12. Mermezău Văleni, cu salariu de 110 fl.; victuale în valoare de 40 fl. v. a., cuartir și lemne.

13. Valea mare, cu salariu de 120 fl.; victuale în valoare de 30 fl. v. a., cuartir și lemne.

14. Vărmaga, cu salariu de 200 fl. v. a., cuartir și lemne.

Doritorii, cari voesc a se aplica la vre-una din aceste stațiuni, au a-și așterne petițiunile lor, instruite în conformitate cu legile în vigoare la subșcrisul oficiu protopresb. al tractului Geoagiului II până la termenul mai sus indicat.

În conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Oficiul protopresb. gr. or. al Geoagiului II-lea.

Săcăramb, la 1 Iulie 1885.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 1148 1885.

[1117] 1-1

Publicare de licitațiune.

Opidul Agnita ia pe timpul dela 10 Septembrie 1885 până la 1 Aprilie 1886, 1000 de oi la pășunea de pe hotarul seu.

Dreptul acesta de pășunit se va esarēnda în 1 Septembrie 1885 la 9 oare dimineața în localul cancelariei primăriei, celui ce va oferi mai mult; la această licitație sunt doritorii invitați cu acea observare, că condițiile se pot vedea la oficiul mai jos însemnat.

Primăria opidană.

Agnita în 20 Aug. 1885.

Martin Lutsch,
primariu.